

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA
KELMĖS R. PAKRAŽANČIO GIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI
ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2018 m. balandžio 23–26 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda: Audronė Šarskuvienė (vadovaujančioji vertintoja), Rima Taurozienė, Romualda Stovolos, Alma Uznė, Nomeda Vykertienė (stažuotoja).

Išorinio vertinimo vizito metu stebėtos 53 veiklos. Vertinimo metu gilintasi į mokinių, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų veiklą, mokyklos vadovų, klasių auklėtojų ir aptarnaujančio personalo darbą, kalbėtasi su Mokyklos, Mokinių, Metodine tarybomis, įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija. Darbe vadovautasi Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d., naudotasi Geros mokyklos koncepcija.

I. GIMNAZIJOS KONTEKSTAS

Kelmės r. Pakražančio gimnazija vykdo ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Gimnazijoje mokosi 176 mokiniai: ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėse ugdoma 16 vaikų, 1–12 kl. mokosi 160 mokinių. 15 proc. mokinių yra iš socialiai remtinų šeimų, 4 proc. – iš socialinės rizikos šeimų. 56 mokiniai gauna nemokamą maitinimą, 90 proc. mokinių pavėžėjami: 154 mokiniai pavėžėjami mokykliniu autobusu, kiti atvyksta maršrutiniais autobusais. Derinant pamokų ir autobusų tvarkaraščius kyla ugdymo organizavimo problemų.

Mokinių skaičius gimnazijoje mažėja (vidutiniškai per metus netenkama 10–12 mokinių). Nuo 2017 m. rugpjūčio 30 d. gimnazijai vadovauja Raimonda Blužienė. Dauguma kalbintų bendruomenės narių su nauja direktore sieja reikšmingus gimnazijos pokyčius. Mokytojų gimnazijai nestinga, tačiau kol kas nepavyksta įdarbinti psichologo. Pedagoginių darbuotojų amžiaus vidurkis – 46 metai. Gimnazijos pastatas iš dalies renovuotas (pakeisti langai, rekonstruota šildymo sistema, suremontuota dalis kabinetų, tualetų). Mokyklos pastate veikia Kelmės A. Lipeikos menų mokyklos Pakražančio muzikinis skyrius (jį lanko 29 gimnazijos mokiniai), vyksta Kelmės vaikų ir jaunimo sporto mokyklos treniruotės 13 gimnazijos mokinių. Gimnazija jauki, tvarkinga.

II. STIPRIEJI GIMNAZIJOS VEIKLOS ASPEKTAI

1. Gimnazijos mokinių gyvenimo planavimas (1.1.1. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 4 lygis). Pagalbą planuojant karjerą teikia ugdymo karjerai mokytoja, klasių auklėtojai, administracija. Mokinių ugdymo karjerai poreikius tenkinti padeda individualios karjeros specialisto konsultacijos, o šios veiklos veiksmingumą ir nuoseklumą užtikrina 5–4G kl. vedamos karjeros ugdymo pamokos. Su tolesnio mokymosi galimybėmis mokiniai supažindinami klasių valandėlių, praktinių užsiėmimų, pamokų, susitikimų, išvykų metu. Gimnazijoje vykdytas karjeros projektas „Mano ateities vizija“, 3G, 4G kl. gimnazistai lankosi studijų mugėse, karjeros dienose Šiaulių, Klaipėdos universitetuose, jiems organizuojamos išvykos į studijų parodas, universitetus, kolegijas, žemesnių klasių mokiniams rengiamos išvykos į įmones ir mokinių tėvų darbovietes (pvz., į Vainagių medelyną, Kelmės gaisrinę, Šiaulių Valerijono vaistinę, Šiaulių botanikos sodą). Į gimnaziją kviečiami universitetų ir kolegijų atstovai, rengiami susitikimai su Kelmės rajono verslininkais, buvusiais mokiniais, rašytojais ir kitų profesijų žmonėmis. Mokykloje kaupiami įvairūs profesinio informavimo leidiniai, gyvenimo planavimui naudinga informacija viešinama koridorių stenduose, bibliotekoje. Vizito metu nustatyta, kad gimnazija, teikdama profesinio švietimo ir karjeros planavimo pagalbą, veiksmingai panaudoja turimas galimybes ir padeda beveik visiems mokiniams sėkmingai pasirinkti savo kelią.

2. Mokinių pasiekimų asmeniškumas (1.2.1 – 3 lygis). Individualūs daugumos mokinių pasiekimai ir pastangos gimnazijoje pripažįstami ir skatinami. Nedidelės gimnazijos mokinių pasiekimai gana aukšti. Per paskutinius dvejus metus įvairiose rajono bei šalies olimpiadose ir konkursuose dalyvavo 34 proc. mokinių, 26 proc. dalyvavusių mokinių užėmė prizines vietas. 55 proc. 1–IVG kl. mokinių dalyvavo sportiniuose, meniniuose, pilietiniuose konkursuose. Lietuvos mokyklų žaidynėse stalo teniso komanda rajone užėmė I vietą, regione – III, Lietuvos vaikų ir moksleivių „Dainų dainelės“ konkurse gimnazijos vokalinis ansamblis tapo laureatu. Pakražančio gimnazijos pučiamųjų orkestras yra nuolatinis Lietuvos moksleivių, o šiais metais – ir Lietuvos dainų šventės dalyvis. Gimnazijos vardą garsinantiems mokiniams skiriamos padėkos, organizuojamos išvykos, jų laimėjimai skelbiami mokyklos interneto puslapyje, socialinio tinklo *Facebook* paskyroje bei Kelmės rajono laikraštyje „Bičiulis“. Gimnazijos įsivertinimo ir pažangos anketoje teiginys „Mokykloje organizuojama socialinė ir visuomeninė veikla vaikams yra įdomi ir prasminga“ įvertintas viena iš aukščiausių verčių (įvertis – 3,4).

3. Gimnazijos pasiekimų rezultatyvumas (1.2.2. – 3 lygis). Daugumos mokinių ugdymosi pasiekimai atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir gimnazijoje besimokančių mokinių galias. Gimnazijos abiturientų brandos egzaminų rezultatai aukštesni už rajono vidurkį. Iš 2016–2017 mokslo metų veiklos analizės matyti, kad gimnazijos mokinių pažangumas buvo 100 proc. 2017 metų biologijos, istorijos, fizikos, matematikos, lietuvių k. valstybinius brandos egzaminus išlaikė didesnė gimnazijos mokinių dalis nei šalyje ir Kelmės r. savivaldybėje, tik anglų kalbos egzaminų rezultatai kiek prastesni už šalies vidurkį. 2016 m. bendras valstybinių egzaminų rezultatų vidurkis yra 24,9, o 2017 m. – 46,4. Mokyklinių brandos egzaminų vidurkis 2016 m. – 6,5, o 2017 m. – 6,8. Remdamiesi pateiktais faktais, išorės vertintojai daro išvadą, kad mokinių valstybinių egzaminų rezultatai gerėja. PUPP lietuvių kalbos rezultatai nežymiai atsilieka nuo šalies vidurkio, bet aukštesni už rajono dešimtokų. 2017 m. 4 kl. skaitymo, rašymo, matematikos NMPP testų rezultatai pagal pasiekimų lygmenį lyginant su 2016 m. labai pagerėjo, o 6 ir 8 kl. mokinių geresni tik kai kurių sričių pasiekimai. Gimnazijoje labai stiprus pilietinis ugdymas, daug metų aktyviai mokykloje ir Kelmės r. veikia Jaunųjų policijos rėmėjų grupė. Mokyklos pučiamųjų orkestras yra Lietuvos dainų šventės dalyvis, 2017 m. Teisinių žinių konkurso „Temidė“ respublikiniame etape gimnazijos komanda laimėjo II vietą. Pokalbiuose dauguma tėvų teigė, kad yra patenkinti mokinių ugdymu.

4. Mokymosi įprasminimas (2.2.1. – 2 lygis, išskirtas aspektas – 3 lygis). 58 proc. pamokų mokytojai, skatindami mokinių motyvaciją, aktualizuodami ugdymo turinį, pamokos medžiagą siejo su mokinių gyvenimo aplinka ir asmenine patirtimi, naujus dalykus – su jau išmoktais. Mokymo įprasminimas, kaip teigiamas pamokos aspektas, fiksuotas 28,3 proc. pamokų. Dauguma gimnazijos mokytojų, pažindami mokinių mokymosi motyvus, užduotis pamokose parinko taip, kad padėtų mokiniams įgyti įvairios prasmingos patirties. Mokymosi įprasminimui naudingos ir gimnazijoje organizuojamos integruotos pamokos bei ugdomoji veikla įvairiose edukacinėse aplinkose, mokytojų ir mokinių iniciatyva vykdomi projektai: „Padrąsinti. Įkvėpti. Palaikyti“, „Emocija +“ (programa skirta moksleivių emocinės aplinkos mokyklose gerinimui). Gimnazija, tikslingai įprasmindama mokymąsi, sieja ugdymo turinį su gyvenimu, tinkamai panaudoja turimas galimybes ir padeda daugumai mokinių sėkmingai įgyvendinti savo lūkesčius.

5. Santykiai ir mokinių savijauta (2.3.2. – 4 lygis). Mokytojų, administracijos, pagalbos mokiniui specialistų, kitų mokyklos darbuotojų ir mokinių bendravimo santykius labai gerai vertino pokalbiuose dalyvavę mokiniai, mokytojai, tėvai. Mokinių teigimu, gimnazijoje itin retai pasitaiko patyčių, drausmės pažeidimų atvejų. Iškilus problemoms mokiniai kreipiasi pagalbos į mokytojus, klasės auklėtoją, pagalbos specialistus. Mokytojų teigimu, į problemas, susijusias su drausmės pažeidimais, visada reaguojama nedelsiant suteikiant pagalbą. Vertinimo savaitę pamokose stebėti tinkami mokinių ir mokytojų, mokinių tarpusavio santykiai, sudarę sąlygas mokymui(si), bendravimui ir bendradarbiavimui. 18 (33,3 proc.) stebėtų pamokų mokinių ir mokytojo santykiai išskirti kaip stiprusis aspektas. Daugumoje (92,6 proc.) pamokų tinkama emocinė mokymosi aplinka sudarė palankias galimybes siekti pamokos tikslo. Geri tarpusavio santykiai stiprina bendruomenės narių saugumo jausmą, daro teigiamą įtaką mokinių darbingumui bei gerai savijautai.

6. Gimnazijos įvykiai ir nuotyčiai (2.3.2. – 3 lygis). Gimnazijoje netrūksta mokiniams įdomių veiklų, renginių, išvykų, susitikimų. Dalyvaujant projektuose plėtojamos edukacinės ir kultūrinės veiklos, stiprinamas bendruomeniškumas. Mokykloje organizuojami valstybinių ir atmintinų dienų (Sausio 13-osios, Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios) minėjimai, renginiai valstybės atkūrimo 100-mečiui. Mokykla yra nedidelė, todėl dalyvauti įvairiose veiklose skatinami visi mokiniai. Vieni svarbiausių renginių – socialiniai (Žemės dienos minėjimas, Inkilų kėlimo šventė, tolerancijos žmonėms, sergantiems Dauno sindromu, diena, akcija „Darom“). Dalyvavimas šalies ir tarptautiniuose projektuose gerina mokyklos įvaizdį, sudaro sąlygas mokiniams išbandyti save, ugdyti kompetencijas. 1, 2, 4 kl. mokiniai dalyvauja tarptautiniame prevenciniame projekte „Antras žingsnis“. 2017 m. įgyvendintas socialinis projektas „Padrąsinti. Įkvėpti. Palaikyti“, kuriame dalyvavo daugiau nei 50 proc. gimnazijos mokinių. Mokinių ugdymo galimybes didina neformalusis švietimas. Gimnazijoje mokiniams siūlomos 10 neformaliojo švietimo veiklų, be to, mokykloje veikia Kelmės r. meno mokyklos, sporto mokyklos ir kultūros centro būreliai. Mokykloje neformaliojo švietimo užsiėmimus lanko 57,8 proc. mokinių, už mokyklos ribų –38,15 proc. Gimnazijos mokiniai yra šalies teisinių žinių konkurso „Temidė“ II vietos laimėtojai, rajoninio angliškos dainos konkurso III vietos laimėtojai, respublikinio konkurso „Dainų dainelė“ dalyviai, Juozo Pakalnio jaunųjų atlikėjų pučiamaisiais ir mušamaisiais instrumentais konkurso I vietos laimėtojai ir kt.

7. Mokyklos pastato ir aplinkos estetiškumas (3.1.2. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 4 lygis). Gimnazija itin jauki – labai daug gėlių tiek kabinetuose, tiek koridoriuose, tiek ir vidiniame kiemelyje. I aukšte skirta vietos valstybės simboliams, skelbiami mokinių sukurti ketureiliai Lietuvos šimtmečiui. Koridoriuose yra spalvingų spintelių mokinių daiktams susidėti. Biblioteka ir skaitykla erdvios, yra 9 kompiuterizuotos darbo vietos. Skaityklos patalpose organizuojamos pamokos, renginiai, vyksta skaitymą skatinančios akcijos, parodos. Pokalbiuose bendruomenės nariai teigė, kad gimnazija yra šilta, jauki, šeimyniškai kompaktiška. Gimnazijos interjeras kuria gerą nuotaiką bei mokinių amžiui derantį jaukumą, ugdo darnos jausmą ir gerą skonį. Yra erdvių mokinių poilsiui su sėdmaišiais, suoliukais, kur mokiniai pertraukų metu gali žiūrėti TV, II aukšto fojė stovi teniso stalas. Visuose koridoriuose daug stendų, paveikslų. Mokinių darbai eksponuojami ir koridoriuje esančioje dailės darbų galerijoje. Gimnazijos aplinka tvarkinga, apsodinta dekoratyviniais medžiais, kitokiais želdiniais, prie paradinio įėjimo pastatytas stogastulpis, yra kryždirbystės darbų, netoli gimnazijos – nedidelis bendruomenės parkelis su suoleliais poilsiui, žaidimų aikštelė. Gimnazijoje ir jos teritorijoje sukurtos poilsio zonos yra mokinių traukos centrai.

8. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. –3 lygis). Beveik visi gimnazijoje dirbantys pedagogai turi tinkamą išsilavinimą ir kvalifikaciją. 5 mokytojai yra įgiję mokytojo metodininko, 15 – vyresniojo mokytojo, 7 – mokytojo kvalifikacines kategorijas. Darbuotojų, išskyrus psichologą, mokyklai netrūksta. Gimnazijos materialiniai ištekliai atitinka mokyklų aprūpinimo standartus. Mokykla lėšas paskirsto ir panaudoja paveikliai. Pokalbiuose dalyvavę mokinių tėvai tvirtino, kad yra informuojami apie gimnazijai skirtų 2 proc. GPM lėšų panaudojimą, žino, kad iš tų lėšų pirktos aktų salės užuolaidos (kulisai), televizorius, kamšalas sėdmaišiams ir t. t. Bendruomenės nariai džiaugėsi, kad parengtas projektas „Kelmės r. Pakražančio gimnazijos stadiono sutvarkymas“.

9. Veiklos planavimo ir organizavimo sprendimų pagrįstumas (4.1.1. – 3 lygis). Gimnazija įsivertinimą laiko svarbia veiklos tobulinimo prielaida ir sąlyga. Įsivertinimo grupę sudaro 6 pedagogai, iš jų keli šioje grupėje dirba jau kelinti metai, taigi turi įsivertinimo patirties. Platusis įsivertinimas pagal Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodiką (2016 m.) neatliekamas – sprendimą, ką kiekvienais metais įsivertins, priima Gimnazijos taryba. Pokalbyje įsivertinimo grupės nariai teigė, jog veiklos kokybės įsivertinimas reikalingas, tačiau bendruomenei dar trūksta susitarimų dėl siektinos veiklos kokybės, tik pradėdama tartis dėl detaliųjų rodiklių aprašymo kūrimo. Įsivertinimo grupės nariai, kaip paveikų įsivertinimo pavyzdį, nurodė rodiklio „Mokinio pasiekimai ir pažanga“ įsivertinimą: atlikta kelerių metų mokinių pasiekimų ir pažangos analizė, išsiaiškinta, kurių mokinių pasiekimai pablogėjo arba pagerėjo, šiuo metu analizuojamos tam įtakos turėjusios priežastys. Įsivertinimo išvados naudojamos rengiant įvairaus lygmens planus, išskiriant veiklos prioritetus.

10. Mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 3 lygis). Gimnazija apie savo veiklas, renginius, akcijas, pasiekimus informaciją skelbia interneto svetainėje www.pakrazantis.kelme.lm.lt, socialinio tinklo *Facebook* paskyroje, Kelmės r. bei gimnazijos spaudoje, lankstinukuose, stenduose, tėvų susirinkimuose. Gimnazija kryptingai ir efektyviai bendradarbiauja su Kelmės r. savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi, Pakražančio ir kitomis Kelmės apylinkių seniūnijomis, Kelmės krašto muziejumi, Kelmės r. savivaldybės administracijos socialinės paramos skyriumi, BĮ socialinių paslaugų centru, Kelmės VTAS, Kelmės r. savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, Visuomenės sveikatos biuru, Kelmės psichikos sveikatos centru, UAB Kelmės autobusų parku, Telšių AVPK Kelmės PK, Kelmės A. Lipeikos menų mokykla, Kelmės vaikų ir jaunimo sporto mokykla. Bendradarbiavimas su sporto, menų mokyklomis (gimnazijoje veikia šių mokyklų skyriai) padeda tenkinti mokinių poreikius, užtikrinti formaliojo ir neformaliojo švietimo dermę, ugdyti gabius mokinius, plėtoti mokinių iniciatyvumo, kūrybingumo kompetencijas. Gimnazija yra atvira kaimo bendruomenei, aktyviai prisijungia prie bendruomenės projektų, renginių, švenčių, akcijų, parodų organizavimo. Iš Kelmės r. savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyriaus informacijos ir pokalbių su muzikos mokytoja išsiaiškinta, kad gimnazija organizuoja renginius ne tik savo, bet ir kaimo bendruomenei. Mokyklos tinklaveika praplečia edukacines galimybes, socialiniai partneriai remia tradicinius renginius ir mokinių išvykas, glaudus bendradarbiavimas su vietos bendruomene, socialiniais partneriais sudaro palankias sąlygas plėtoti neformalųjį švietimą, mokinių individualius gebėjimus, ugdyti lyderystę.

III. TOBULINTINI GIMNAZIJOS VEIKLOS ASPEKTAI

1. Tvarkaraščių patogumas mokiniams (2.1.2. – 2 lygis). Gimnazijoje parengti formaliojo ir neformaliojo švietimo tvarkaraščiai, konsultacijų grafikai iš dalies derinami su mokinių pavėžėjimo grafiku. Į gimnaziją ryte ir po pamokų iš gimnazijos pavėžėjama 90 proc. mokinių. Mokyklos autobusas ryte pavėžėja 41 proc., po pamokų – 46 proc. mokinių. Kiti mokiniai į mokyklą pavežami tėvų arba atvyksta maršrutiniais autobusais. Rengiant tvarkaraščius atsižvelgiama į rekomendacijas dėl pamokų skaičiaus per dieną ir per savaitę (Lietuvos higienos norma HN 21:2011). Visi tvarkaraščiai skelbiami gimnazijos pirmojo aukšto fojė skelbimų lentoje, koridoriuose esančiuose skelbimų lentose, gimnazijos interneto svetainėje, el. dienyne. Pamokų tvarkaraščiai padeda įgyvendinti ugdymo turinį, sudaro sąlygas daugumai mokinių pasirinkti mokomuosius dalykus ir neformaliąją veiklą. Neformaliojo švietimo užsiėmimus mokykloje lanko 57,8 proc. mokinių, gimnazijoje veikiančius Kelmės r. sporto ir menų skyrius – 38,2 proc. mokinių. Vertintojai pastebi, kad ne visi mokiniai dėl pavėžėjimo grafikų gali dalyvauti pagrindinių mokomųjų dalykų pamokose (vertintojų vizito metu 1 klasės 27,3 proc. mokinių negalėjo dalyvauti muzikos pamokoje ir vienoje pasaulio pažinimo pamokoje). Vertintojų komanda konstatuoja, kad būtina rasti būdų (panaudojus gimnazijos vidinius rezervus, pakoregavus pagalbos mokiniui specialistų darbo laiką) sudaryti mokiniams galimybes dalyvauti visų dalykų pamokose.

2. Ugdymo organizavimo įvairovė (2.2.2. – 2 lygis). Ugdymo įvairovė, kaip stiprusis pamokos aspektas, fiksuota tik 9,4 proc. stebėtų pamokų. Šiose pamokose mokytojai sudarė galimybių mokiniams patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, sudarė sąlygas išbandyti įvairių rūšių užduotis. Įvertinus visas stebėtas pamokas nustatyta, kad ugdymo procese dominavo (50,9 proc.) mokymo paradigma, 37,3 proc. pamokų bandyta dirbti šiuolaikiškai, tik 11,8 proc. pamokų buvo šiuolaikinės, orientuotos į mokymąsi. Akivaizdu, kad mokytojo dominavimas pamokose nesudarė galimybių mokiniams patirti, išbandyti, pasirinkti įvairių mokymosi būdų ir formų, neskatinė mokymosi savivaldumo. Vertintojai daro išvadą, kad ugdymo įvairovė gimnazijoje yra tobulintinas veiklos aspektas. Aktyvių, mokymąsi bendradarbiaujant skatinančių metodų taikymas pamokose sudarytų sąlygas augti mokinių mokymosi motyvacijai, stiprintų kompetencijų raišką, didintų patirčių plėtotę ir mokinių atsakomybę už mokymosi rezultatus.

3. Vertinimo kriterijų aiškumas (2.4.1. – 2 lygis). Dauguma Mokinių tarybos narių pokalbyje teigė, kad mokytojai mokslo metų pradžioje supažindina juos su dalykų vertinimo kriterijais. Stebėtų pamokų analizė rodo, kad 31,1 proc. pamokų mokytojai su mokiniais paveikiai

aptarė vertinimo kriterijus, susitarė, kada ir kaip jie bus taikomi. 68,9 proc. stebėtų pamokų vertinimo kriterijai buvo neaiškūs, retai aptarti ar neaptarti su mokiniais. Vertinimo kriterijų aiškumas kaip tobulintinas pamokos aspektas išskirtas 40 proc. stebėtų pamokų. Koreliacinė pamokų stebėjimo duomenų analizė rodo stiprų statistinį vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi ir vertinimo ugdant ryšį (koreliacijos koeficientas – 0,79). Šis ryšys bei 53,3 proc. stebėtų pamokų dominavusi tradicinė mokymo paradigma leidžia teigti, kad mokinių vertinimas priklausė nuo mokytojo požiūrio į mokymo ir mokymosi procesus. Jei mokytojai, formuluodami pamokos uždavinius, numatytų aiškius vertinimo kriterijus, juos kiekvienoje pamokoje aptartų su mokiniais, tai padėtų mokiniams veiksmingiau analizuoti ir vertinti savo pasiekimus bei efektyviau įsivertinti mokymosi pažangą.

4. Įsivertinimas kaip savivoka (2.4.2. – 2 lygis). Nors 2017 metų veiklos kokybės įsivertinimo išvadose nurodoma, kad „*besibaigiant pamokai mokytojas ir mokiniai naudoja įvairius įsivertinimo metodus pamokoje, pats mokinys priima sprendimus apie savo daromą pažangą bei pasiekimus*“, tačiau stebėtų pamokų analizė rodo, kad tik pavienėse pamokose fiksuotas tinkamas vertinimas, pagrįstas mokytojo ir mokinio dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes. Gimnazijos įsivertinimo duomenimis, tik „30 proc. mokinių gali konkrečiai pateikti savo sėkmių įrodymus“, todėl mokinių įsivertinimą mokykla pasirinko tobulinti. Išorės vertintojai, remdamiesi stebėtų pamokų protokolų analize, konstatuoja, kad šis veiklos aspektas tobulinti pasirinktas pagrįstai: 69,9 proc. stebėtų pamokų mokiniai dažniausiai įsivertino tik emocinę būseną, tik pavienėse pamokose įsivertinimas skatino mokinių pasitikėjimą savimi, sudarė sąlygas nusistatyti konkrečias mokymosi problemas, mažiau baimintis dėl daromų klaidų, prisiimti daugiau atsakomybės už savo mokymąsi. Jei mokytojai aiškiai formuluotų ir suprantamai skelbtų vertinimo kriterijus pamokose, sudarydami galimybių mokiniams geriau suprasti mokymosi procesą ir savo mokymosi poreikius, tikėtina, tai skatintų mokinius prisiimti daugiau atsakomybės už savo mokymąsi, tikslingai siekti geresnių ugdymosi pasiekimų.

5. Mokymasis virtualioje aplinkoje (3.2.2. – 2 lygis). Stebėtose pamokose informacinės komunikacinės technologijos (toliau – IKT) dažniausiai taikytos tradiciškai: mokymosi uždavinio bei užduočių skelbimui, naujos medžiagos sąvokų išsiaiškinimui, namų darbų skyrimui. Pavieniai mokytojai IKT (internetą, kompiuterines programas, filmus ar kitą medžiagą) paveikiai naudojo naujos temos pateikimui, mokinių įsivertinimui. Lyginamoji statistinių duomenų analizė rodo, kad ugdymo(si) aplinkų kokybė tiesiogiai nepriklauso nuo mokytojų kvalifikacinės kategorijos: mokytojų metodininkų pamokų vertinimo vidurkis šiuo aspektu – 2,13, vyresniųjų mokytojų – 2,92, mokytojų – 2,82. Aukščiausiai ugdymo(si) aplinkos vertintos pamokose, kuriose mokytojai dirbo šiuolaikiškai – vertinimo vidurkis – 3,67. Tikslingiausiai ugdymo(si) aplinkos panaudotos informacinių technologijų ir gamtos mokslų pamokose. Mokytojai turi galimybių naudotis IKT kabinetu, tačiau vizito metu šiame kabinete pamokų nestebėta (išskyrus informacinių technologijų pamokas). Pavienėse pamokose informacijos paieškai ar įsivertinimui mokiniams leista naudotis mobiliaisiais telefonais bei interneto ryšiu. Pavaduotojos ugdymui teigimu, lietuvių k. ir literatūros mokytojai naudojami interaktyvia ugdymo medžiaga svetainėje emokykla.lt, egzaminatorius.lt, ugdymo karjerai specialistė – mukis.lt, euroguidance interneto svetainėmis, geografijos mokytoja – eduka.lt interneto svetaine, tačiau vertinimo metu tokia praktika nestebėta. Išanalizavus mokyklos planavimo dokumentus bei iš pokalbių su mokyklos administracija, mokiniais, Mokyklos tarybos nariais paaiškėjo, kad mokytojai supranta, kokias galimybes IKT teikia mokiniams, tačiau dažniausiai šias priemones naudoja tik mokymo vizualizavimui, elektroninė erdvė ugdymo procese naudota fragmentiškai, skubiam informacijos perdavimui neišnaudotos socialinių tinklų galimybės. IKT panaudojimo poveikis mokymosi rezultatams gimnazijoje neanalizuotas. Išdėstyti faktai leidžia tvirtinti, kad mokymasis virtualioje aplinkoje yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Tikėtina, kad prasmingesnis virtualių ugdymosi aplinkų panaudojimas pamokoje darytų teigiamą poveikį aktyviam mokinių mokymuisi, mokymosi proceso patrauklumui bei mokymosi rezultatams gerinti.